

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Природничий факультет
Кафедра туризму

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ МУЗЕЄЗНАВСТВА

ВВ.2.2.03

Галузь знань 24 Сфера обслуговування

Спеціальність 242 Туризм

Освітньо-професійна програма Туризм

Курс 2

Семестр 4

ECTS 3

Годин 90

Статус Вибіркова дисципліна

Форма навчання Денна, заочна

Семестровий контроль Залік

РОЗПОДІЛ ГОДИН:

Аудиторні години				Самостійна робота		Тижневе навантаження	
Лекції		Практичні				аудиторне	самостійна робота
денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма		
26	–	26	–	39	–	3	2

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА:

	Лекції	Практичні
ПІБ	Бикова Марія Дмитрівна	Бикова Марія Дмитрівна
Посада	асистент кафедри туризму	асистент кафедри туризму
Вчене звання	доцент кафедри туризму	доцент кафедри туризму
Науковий ступінь	кандидат географічних наук	кандидат географічних наук
Профіль викладача	https://fpgoe.npu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/БИКОВА_Марія_Дмитрівна.pdf	https://fpgoe.npu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/БИКОВА_Марія_Дмитрівна.pdf
e-mail	m.d.bykova@npu.edu.ua	m.d.bykova@npu.edu.ua

МЕТА КУРСУ:

Метою вивчення дисципліни «Основи музеєзнавства» є формування у студентів цілісного уявлення про теоретичні засади музеєзнавства як науково-прикладної дисципліни, здобуття студентами знань з методики музейної роботи та історії найбільших музеїв світу.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА КОМПЕТЕНТНОСТІ:

Результати навчання	Компетентності
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – основні підходи до класифікації видів туристичної діяльності, що пропонуються різними вченими та принципи їх виділення; – об'єкт, предмет, методи та наукові завдання основ музеєзнавства як дисципліни; <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – розв'язувати складні задачі та практичні проблеми у професійній діяльності та у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та антропогенних об'єктів і явищ. 	<p>Інтегральна компетентність - здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.</p>
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – сучасні тенденції глобальної культурної консолідації та перспективи збереження культурного 	<p>Загальні компетентності - універсальні компетентності, що не залежать від</p>

<p>розмаїття світу;</p> <ul style="list-style-type: none"> – принципи просування спеціалізованих туристичних продуктів. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – застосовувати навички публічної мови, аргументації, ведення дискусії та полеміки, практичного аналізу подій, що стосуються музеєзнавства; – застосовувати культурологічні знання у професійній діяльності та соціальній практиці; – самостійно працювати зі спеціальною літературою. 	<p>предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку.</p>
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – історію музейної справи та основні види музеїв; – основні напрями, форми та методи роботи в галузі музейної справи, спрямовані на збереження та популяризацію об'єктів культурної спадщини; <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – проводити аналіз музейних експозицій на основі знання художньої мови та викладати свої погляди з проблем музеєзнавства; – аналізувати діяльність музеїв у контексті соціально-культурної діяльності. 	<p>Фахові компетентності спеціальності – є важливими для успішної професійної діяльності за спеціальністю «Туризм» і передбачають готовність до застосування сучасних технологій для формування та надання готельного продукту відповідно до вимог споживачів.</p>

ПЕРЕДУМОВИ ДО ВИВЧЕННЯ:

Знання з курсів «Історія української державності», «Українська культура», «Туристичне країнознавство», «Туристсько-рекреаційні ресурси світу та України», «Основи туризму», Географія туризму» тощо.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ:

Під час викладання дисципліни «Основи музеєзнавства» викладач застосовує наступні методи навчання:

- за джерелом передачі та характером сприйняття інформації: словесні методи (лекція, пояснення, відповіді на запитання, дискусія), наочні (ілюстрація, демонстрація), практичні.
- за розв'язком основних дидактичних завдань: набуття знань; формування вмінь та навичок; застосування знань; застосування творчої діяльності; засвоєння знань; перевірка знань.
- за характером пізнавальної діяльності в процесі засвоєння змісту дисципліни: пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; дослідницький; евристичний.
- за поєднанням методів: інформаційно-повідомлюваний і виконуваний; пояснювальний і репродуктивний; інструктивно-практичний і продуктивно-практичний; пояснювально-спонукальний і частково-пошуковий; спонукальний і пошуковий.

Самостійна навчально-пізнавальна діяльність студентів реалізується за допомогою самостійних дій, що вимагають розумових і вольових зусиль і закінчуються конкретними результатами. Вона охоплює підготовку до лекцій (опанування пройденого на попередніх лекціях матеріалу)

та практичних занять, а також виконання відповідних завдань у позааудиторний час; підготовку доповідей на запропоновану викладачем тему або підготовку презентації в електронній формі тощо.

Дистанційне навчання проводиться через платформи Google Meet та Zoom, що дозволяє студентам оволодіти необхідним навчальним матеріалом, інтерактивно взаємодіяти з викладачем в процесі навчання тощо. Консультації з навчальної дисципліни можуть проводитися в день проведення лекцій і практичних занять, за попередньою домовленістю або у визначений день (згідно з графіком консультацій складеним на кафедрі).

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА ПОБУДОВА КУРСУ:

Теми лекцій	Теми практичних	Самостійна робота	Оцінювання
Змістовий модуль I.			
Тема 1. Музейна діяльність: теорія та історія.	Тема 1. Музейна діяльність: теорія та історія.	Історія становлення музейної діяльності. <i>Доповідь.</i>	Усне опитування, доповідь, тестування, проєктні роботи. Модульна контрольна робота
Тема 2. Музезнавство як наука. Роль музеїв у суспільстві.	Тема 2. Музезнавство як наука. Роль музеїв у суспільстві.	Музей у туристичній галузі.	
Тема 3. Науково-дослідна та науково-фондова робота музеїв.	Тема 3. Науково-дослідна та науково-фондова робота музеїв.	Комплектування і поповнення музейної колекції.	
Тема 4. Експозиційна діяльність музеїв.	Тема 4. Музейна експозиція.	Проєктування експозиції.	
Тема 5. Екскурсійна та культурно-освітня робота музеїв.	Тема 5. Організація і проведення екскурсій.	Розробка музейної екскурсії (музей на вибір). <i>Презентація на практичному занятті.</i>	
Тема 6. Сучасні атракції та інноваційні технології в музейному просторі.	Тема 6. Сучасні атракції та інноваційні технології в музейному просторі.	План-проєкт введення до музейного простору атрактивних засобів для підвищення його відвідуваності.	
Тема 7. Культурне проєктування в музейних закладах.	Тема 7. Соціально-культурне проєктування у музеї.	Соціально-культурне проєктування у музеях України.	
Тема 8. Музейні послуги: взаємодія з відвідувачами.	Тема 8. Музейні послуги: взаємодія з відвідувачами.	Магазин у музеї. Організація громадського харчування у музеї.	
Тема 9. Освітня політика музею. Музейна педагогіка.	Тема 9. Освітня політика музею. Музейна педагогіка.	Проєкт «Мій шкільний музей». <i>Презентація на практичному занятті.</i>	
Тема 10. Охорона та використання культурної спадщини.	Тема 10. Охорона та використання культурної спадщини.	Музеї-скансени світу та України (на вибір) і їх роль у охороні та	

		використанні культурної спадщини. <i>Презентація на практичному занятті.</i>
Тема 11. Економіка та менеджмент музейної справи	Тема 11. Економіка та менеджмент музейної справи.	Музейна етика.
Тема 12. Заклади музейного типу та їх роль у популяризації і збереженні культурної спадщини.	Тема 12. Заклади музейного типу та їх роль у популяризації і збереженні культурної спадщини.	Заклади музейного типу у світі та їх роль у популяризації і збереженні культурної спадщини (на вибір). <i>Презентація на практичному занятті.</i>
Тема 13. Теоретичні основи музейного туризму.	Тема 13. Розвиток музейного туризму у світі та Україні	

ОЦІНЮВАННЯ:

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі *заліку*, поточна успішність з дисципліни оцінюється від 0 до 100 балів включно. Студент одержує залік, якщо за результатами поточного контролю він набрав 60 і більше балів. Якщо студент протягом семестру набрав від 0 до 34 балів, він має можливість пройти повторне вивчення навчальної дисципліни відповідно до порядку, визначеного в університеті і перескласти підсумковий контроль на загальних підставах.

Оцінювання *поточної успішності* ґрунтується на застосуванні рейтингової системи оцінювання, яка передбачає:

1. Усна відповідь – 3 бали.
2. Доповідь – 2 бали.
3. Тестування – 10 балів (по 5 балів кожен тест).
4. Проектні роботи – 25 балів (по 5 балів кожна).
5. Виконання практичних завдань – 20 балів (по 2 бали за кожен практичну роботу).
6. Модульна контрольна робота – 13 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти:

Поточне оцінювання													Поточне оцінювання	Залік	Загальна сума балів:
Модуль №1															
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	МКР	100	100	100
5	5	5	5	12	10	5	8	10	7	8	7	13			

Сума балів	Оцінка ECTS	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
90–100	A	Студент добре засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення рекомендованих навчальних і наукових першоджерел, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, логічно мислить і будує відповідь, демонструє високий рівень засвоєння практичних умінь та навичок.
80–89	B	Студент засвоїв теоретичний матеріал і добре знає зміст навчальної дисципліни, основні положення рекомендованих навчальних і наукових першоджерел, логічно мислить і будує відповідь, демонструє вміння і навички використання теоретичних знань для розв'язання практичних завдань, але припускається неточностей і помилок.
70–79	C	Студент опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується у рекомендованих навчальних і наукових першоджерелах, логічно мислить і будує відповідь, демонструє вміння і навички використання теоретичних знань для розв'язання практичних завдань, але відповідає недостатньо аргументовано, логічно і послідовно.
65–69	D	Студент має посередні знання навчального матеріалу, слабо орієнтується у рекомендованих навчальних і наукових першоджерелах, порушує логіку і послідовність відповіді, припускається суттєвих неточностей і помилок, слабо застосовує теоретичні знання при розв'язанні практичних завдань.
60–65	E	Студент має посередні знання навчального матеріалу, погано орієнтується у рекомендованих навчальних і наукових першоджерелах, відповідає непереконливо, припускається суттєвих неточностей і помилок, плутає поняття, погано вміє застосовувати теоретичні знання при розв'язанні практичних завдань.
35–59	FX	Студент не опанував навчальним матеріалом дисципліни, майже не орієнтується у рекомендованих навчальних і наукових першоджерелах, відповідає непереконливо, припускається суттєвих неточностей і помилок, не вміє застосовувати теоретичні знання при розв'язанні практичних завдань.
00–34	F	Студент не знає значну частину навчального матеріалу і має фрагментарні знання теоретичного матеріалу, не орієнтується у рекомендованих навчальних і наукових першоджерелах, не має практичних умінь і навичок розв'язання практичних завдань.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
65-69	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	----------	--	---

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ:

Основна:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вступ до музеєзнавства і пам'ятокознавства: навч. посіб. / за наук. ред. О.М. Гончарової, С.Ж. Пустовалова. Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. 490 с. 2. Гайдай О. М. Музеєзнавство: навч. посіб. Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 212 с. 3. Основи музеєзнавства: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / М. В. Белікова, В. М. Зайцева. Запоріжжя: ТОВ "ЛПКС" ЛТД, 2015. 180 с. 4. Любіцева О. О., Шпарага Т. І. Музейний туризм: навчальний посібник. К., 2021. 150 с. 5. Рутинський М. Й., Стецюк О. В. Музеєзнавство: Навч. посіб. К.: Знання, 2008. 428 с. 6. Салата О.О. Основи музеєзнавства: навчально-методичний посібник. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. 164 с. 7. Шевченко В. В. Ломачинська І.М. Музеєзнавство: навч. посіб. для дистанц. навчання; Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини "Україна". Київ: Ун-т "Україна", 2007. 287 с. 	Допоміжна:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бабарицька В., Короткова А., Малиновська О. Екскурсознавство і музеєзнавство: Навчальний посібник. К.: Альтпрес, 2007. 2. Власюк Г. М., Зосимович О. Ю., Хададова М. В. Музеєзнавство та архівна справа: Навч.-метод. посіб. Житомир: ЖДПУ імені Івана Франка, 2006. 3. Горішевський П. Основи музеєзнавства, маркетингу та рекламноінформаційної діяльності музеїв: навчальний посібник. Івано-Франківськ: Плай, 2005. 4. Гончарова О. М. Художні музеї США та Канади: навчальний посібник. К : Вид. центр КНУКіМ, Логос, 2018. 160 с. 5. Закон України «Про музеї та музейну справу» від 29.06.1995 № 249/95-ВР. Відомості Верховної Ради України. 20.06.1995. № 25 6. Основи історичного музеєзнавства: навч. посіб. для студ. іст. ф-ту /О. В. Скус ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань: Візаві, 2020. 210 с. 7. Про охорону культурної спадщина: Закон України від 08.06.2000 р. Відомості Верховної Ради України. 2000. № 39. Ст. 333.
-----------------	---	-------------------	--

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Студент повинен ретельно готуватися до практичних робіт: виконувати всі завдання; опрацювати рекомендовану основну та допоміжну літературу, а також картографічний та статистичний матеріали тощо. Виконання практичних та індивідуальних завдань повинно відповідати вимогам, що висуваються до вирішення відповідного завдання та свідчити про його самостійність. Важливою є активна участь студентів в обговоренні питань теми як на лекційному, так і практичному заняттях.

Пропущені заняття необхідно відпрацювати. Це можливо зробити як у дні консультацій відповідного викладача, графік яких завжди представлений на кафедрі географії, так і за особистою домовленістю з викладачем. Під час дистанційного навчання відпрацювання пропущених занять проводиться онлайн за допомогою платформ Google Meet або Zoom.